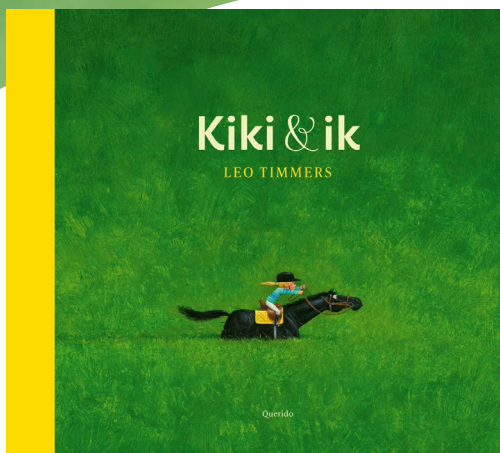


BOEK ENTIP



Geschikt voor: groep 1/2

Auteur: Leo Timmers

Illustrator: Leo Timmers

Uitgeverij: Querido

Verschenen in 2025

Samenvatting

Kiki krijgt een paard van haar vader en ze kan haar geluk niet op. Tussen Kiki en haar merrie Polly groeit een diepe vriendschap.

Tot ze groot wordt, en alles verandert.

Polly aan het woord

Het verhaal start met een tekstloze spread (een dubbele pagina), maar de prent zelf vertelt al genoeg. Je ziet een meisje rennen naar een auto met daarachter een paardentrailer. Bij de pentekeningen daarna begint de tekst, die vanuit het perspectief van het meisje geschreven lijkt. Maar na een paar pagina's kom je erachter dat het verhaal verteld wordt vanuit het perspectief van het paard, Polly. Auteur Leo Timmers biedt daarmee een

inkijkje in de gedachten en gevoelens van een dier.

‘Ik miste Kiki’

Van dichtbij en veraf

De gekleurde prenten en inkttekeningen wisselen elkaar steeds af, waarbij een duidelijk contrast zichtbaar is. Op de gekleurde prenten ligt de nadruk op de omgeving en de verschillende

weertypen, je ziet Kiki en Polly vanaf een afstand. Er staat geen tekst op deze spreads, maar die is ook niet nodig, er is al genoeg te zien. De inkttekeningen zoomen juist in op het duo, waarbij hun emoties heel duidelijk zichtbaar zijn. De teksten op de zwart-witpagina's zijn kort, maar ook hier vertellen de tekeningen de rest van het verhaal.

Loslaten

Je ziet hoe de eerste ontmoeting tussen Kiki en Polly uitmondt in een hechte vriendschap. Kiki doet alles voor haar paard, ze vertelt over haar belevenissen en samen trekken ze 'de wijde wereld in'. Maar als Kiki groter wordt en een vriendje krijgt, heeft ze minder tijd voor Polly. Timmers laat heel mooi zien dat veranderingen zoals opgroeien een vriendschap kunnen beïnvloeden. Soms moet je elkaar loslaten of de ruimte geven. Dit kan pijnlijk en verdrietig zijn als een van de twee daar nog

niet aan toe is, zoals Polly. Polly's eenzaamheid wordt prachtig weergegeven in vier silhouetten waarbij het paard steeds verder vervaagt. Maar dan ontmoet Polly het nieuwe paard Bruno, met hem kan ze over haar gemis praten. Volgens hem komt het allemaal weer goed. Zou hij gelijk hebben?

Kiki & ik is een lust voor het oog, elke prent nodigt uit om er langer naar te kijken. In de klas kun je aan de hand van het boek praten over thema's als opgroeien, eenzaamheid en vriendschap, die ook kan veranderen. Maar als je elkaar even wat minder vaak ziet, hoeft dat niet meteen te betekenen dat de vriendschap voorbij is.

‘Zelf aan de slag met dit boek? Bekijk dan ook de volgende lesideeën voor in de groep.’



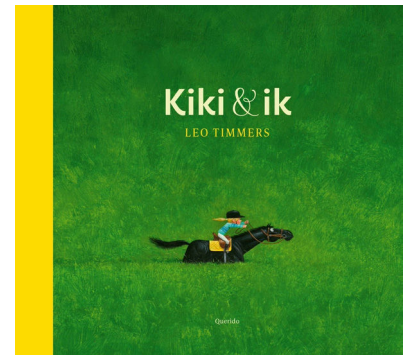
IN GESPREK

Lesdoelen:

- De leerlingen kunnen vertellen hoe de vriendschap tussen Polly en Kiki zich ontwikkelt en waardoor die verandert.
- De leerlingen kunnen emoties benoemen.

Kerdoelen Nederlands:

- 4B: De leerling voert gesprekken om tot kennisopbouw, begrip of een aanpak te komen.
- 9A: De leerling toont inzicht in verhalende teksten.



In deze les gaan de leerlingen aan de slag met close reading. Dit doen ze in drie sessies, die je over meerdere momenten op de dag of meerdere dagen kunt verspreiden. Hierbij wordt *Kiki & ik* meerdere keren (deels) voorgelezen.

Wat heb je nodig?

- Kopieën (maak bijvoorbeeld foto's) van enkele spreads (de inkttekeningen) uit *Kiki & ik* (Of spreads uit het boek die je op het digibord laat zien)
- 3 vellen A4-papier
- Touw
- Wasknijpers
- Emotiekaarten

1. Begin, midden, eind

Span van tevoren een touw door het lokaal en leg een aantal wasknijpers klaar. Schrijf op de A4-vellen de woorden 'Begin', 'Midden' en 'Eind', en hang die alvast aan het touw. Zorg dat er voldoende ruimte zit tussen de papieren. Laat je de spreads op het bord zien? Maak dan een lijn waar je de verschillende spreads heen kunt slepen.

Lees het volledige verhaal voor. Deel na het voorlezen de kopieën van enkele spreads uit of toon ze één voor één op het digibord. Bespreek samen wat er op de spread gebeurt. Wat zien de leerlingen? Ze denken vervolgens na over de vraag of deze spread bij het begin, midden of eind van het verhaal hoort. Laat een van de leerlingen de spread op de juiste plek hangen aan de lijn (of slepen op het digibord).

In plaats van alle spreads gezamenlijk te bespreken, kun je ook twee spreads samen bespreken en de rest verdelen over groepjes van maximaal vier leerlingen. De leerlingen denken eerst zelf na over wat er op de spread gebeurt en of die bij het begin, midden of eind van het verhaal hoort. Ze bespreken dit daarna in hun groepje. Vervolgens bespreek je dit klassikaal en hangt het groepje de spread aan de lijn (of sleept het naar de lijn).

Kijk ten slotte samen naar de lijn. Hangen de verschillende spreads die bij 'Begin' horen in de juiste volgorde? En die van 'Midden' en 'Eind'? Wissel waar nodig nog spreads om.

‘We trokken weer samen de wijde wereld in’

2. Kiki en Polly

Lees het hele verhaal opnieuw voor. Er ontstaat een vriendschap tussen Kiki en Polly, maar die verandert gedurende het verhaal. Vat met elkaar samen hoe de vriendschap tussen Kiki en Polly er aan het begin van het verhaal uitziet. Vraag bijvoorbeeld: Wat doet Kiki allemaal voor Polly? En wat doen ze samen? Bekijk de prenten hierbij goed.

Bespreek vervolgens hoe de vriendschap tussen Kiki en Polly er in het midden en aan het einde van het verhaal uitziet. Wat zien de leerlingen op de prenten? Zien ze verschillen met de eerste? Zien ze bijvoorbeeld nieuwe mensen of missen ze iemand? Laat de leerlingen vervolgens in tweetallen kort overleggen of de vriendschap in het hele verhaal veranderd is. Hebben de leerlingen ook een idee waardoor dat komt?

Vertel dat een vriendschap kan veranderen, dat je soms bijvoorbeeld even wat minder met elkaar speelt. Maar dat betekent niet meteen dat je elkaars vriend niet meer bent.

3. Eenzaam

Blik kort terug op de veranderde vriendschap tussen Kiki en Polly. Wat is er gebeurd? Hier passen verschillende emoties bij. Lees de spread aan het begin nog eens voor waarop Polly vertelt dat Kiki uren kon praten. Laat de leerlingen goed naar de illustraties kijken. Welk gevoel krijgen de leerlingen hierbij? Hoe voelen Kiki en Polly zich? Gebruik hierbij emotiekaarten en laat de leerlingen hun gevoel klassikaal uitleggen.

Lees vervolgens de spread voor waarop Polly zich eenzaam voelt. Geef een duidelijke definitie van het woord ‘eenzaam’: ‘Als je eenzaam bent, voel je je alleen. Je denkt bijvoorbeeld dat er niemand is die met je wil spelen.’

Laat de leerlingen benoemen waarom Polly eenzaam is. Wat zien ze op de tekeningen? Kunnen de leerlingen nog meer voorbeelden bedenken wanneer je eenzaam kunt zijn? Bijvoorbeeld als al je vrienden op vakantie zijn.

Lees de twee na laatste spread voor. Kiki en Polly hebben elkaar gemist. Welk gevoel krijgen de leerlingen bij deze afbeeldingen? Gebruik hiervoor nogmaals de emotiekaarten.

Nog meer gespreksonderwerpen

• Seizoenen

Wat voor weer is het op de prent? Welke kleuren zie je? Welk seizoen past hierbij?

• Landschappen

Wat voor soort landschappen zie je? Welke landschappen hebben de leerlingen al eens in het echt gezien?

• Dieren verzorgen

- Hoe verzorgt Kiki haar paard Polly?
- Heb je zelf een huisdier? Wat moet je voor dit dier doen? Wie verzorgt jouw dier?

Verwerkingsopdrachten

- In het prentenboek zie je verschillende seizoenen. Geef iedere leerling een A4'tje met daarop vier vlakken. Laat hen in elk vlak een ander seizoen tekenen. Welke kleuren gebruiken ze voor elk seizoen? Wat voor kleding zou je in dat seizoen dragen? Let hen dit erbij tekenen.
- Laat de leerlingen in tweetallen een rollenspel doen: de ene leerling is Kiki en de ander is Polly. Kiki probeert Polly zonder woorden duidelijk te maken wat ze wil. Denk hierbij aan handgebaren: kom maar, of stop, blijf staan. Begrijpt de andere leerling wat er bedoeld wordt? Laat hen vervolgens van rol wisselen.
- Wat doen de leerlingen het liefst met hun beste vriend of vriendin? Laat hen dit tekenen.

Deze boeken passen bij het thema 'Vriendschap'

- *Op de vriendschap* (2024) van Milla Shan en Frank Daenen, waarin een nieuwsgierige eekhoorn vrienden wil worden met een mopperende schildpad.
- *De Eekhoorn 4 - Een beste beste vriend* (2023) van Olivier Tallec, waarbij je kunt praten over vragen als: wat is vriendschap? En wanneer noem je iemand je (beste) vriend?
- *Vogelvriend* (2026) van Lindy Kuijpers, waarin Ted een vriendje zoekt met wie hij zijn favoriete dieren kan bekijken: vogels.
- *Hebbes!* (2023) van Tjibbe Veldkamp en Sophie Pluim, over een vriendschap-tegen-wil-en-dank tussen een meisje en een rat.

